

gemeente
Schiedam

Agenda 2024 - 2027

Samenleven in een kleurrijk Schiedam

Voorwoord

Schiedam is in beweging. We zijn een groeiende stad die steeds diverser wordt. Daardoor ontstaat er een levendige en dynamische gemeenschap. In deze veranderende omgeving moet er plek zijn voor alle Schiedammers. We willen dat iedereen zich welkom voelt en mee kan doen: van jong tot oud, met of zonder beperking, waar je ook vandaan komt of van wie je houdt. Iedereen moet zichzelf kunnen zijn. Zo'n stad maken we met elkaar. Als gemeente en samen met de inwoners.

Steeds meer mensen van buiten Schiedam komen hier wonen. Zij moeten de ruimte krijgen, zonder dat de bestaande bewoners zich minder welkom voelen. Dat is soms een uitdaging. Maar we zien ook kansen. Vaak ligt er meer focus op onze verschillen dan op wat ons bindt. Daardoor voelen we ons verder van elkaar verwijderd. En dat terwijl we verbinding nodig hebben, juist in deze tijd. Want uiteindelijk willen we allemaal een veilige, schone stad. Een dak boven ons hoofd en een stabiel inkomen. Binnen die gelijke kansen mag er ruimte zijn voor verschillen. Want iedere Schiedammer is uniek en dat willen we ook zo houden. Die diversiteit in onze stad zien we als een kracht. Door elkaar te respecteren als individu komen we verder als gemeenschap.

'Samenleven' is een breed thema. Wonen, zorg, onderwijs, sporten en werken: dit doen we allemaal graag zo prettig en veilig mogelijk. Wat iemand hiervoor nodig heeft, verschilt per persoon. Door in gesprek te gaan met onze partners en inwoners kunnen we hier beter in voorzien. En hoewel de samenleving niet maakbaar is, willen we wel rekening houden met elkaar. Op dit moment werken we al hard aan een toegankelijke, inclusieve en veilige stad. Maar het kan beter en duidelijker. Daarom bundelen we de bestaande inzet en activiteiten. Dat doen we in deze agenda: Samenleven in een Kleurrijk Schiedam.

Met deze agenda zetten we een stap richting een inclusieve toekomst. Een toekomst waarin alle Schiedammers zich gehoord, gezien en welkom voelen. Waarin we elkaar leren kennen en de ruimte geven. De komende jaren gaan we aan de slag om dit te bereiken. Maar ook daarna blijven we ons inzetten voor een verbonden Schiedam. We vertrouwen erop dit samen met de stad voor elkaar te krijgen.

Anouschka Biekman en Cemil Kahramanoğlu
Wethouders Samenleven

Samenleven in Schiedam: zo doen we dat

In Schiedam leven, wonen, werken, sporten, recreëren en communiceren wij met elkaar en volgen wij onderwijs. In Schiedam werken we samen aan een inclusieve samenleving waarin iedereen zich thuis voelt.

In Schiedam:

- Sluiten wij niemand uit: we pesten en discrimineren niet.
- Melden wij discriminatie en onrechtvaardigheid zodat we samen kunnen ingrijpen.
- Behandelen we iedereen gelijkwaardig.
- Heeft iedereen een gelijke kans om mee te doen.
- Is er ruimte voor verschillen en respecteren wij elkaars culturele tradities en gebruiken.
- Gaan wij op respectvolle wijze met elkaar om.
- Bevorderen wij wederzijdse acceptatie.
- Laten wij elkaar uitspreken en luisteren we actief naar elkaar.
- Spreken wij elkaar op respectvolle wijze aan op ongewenst gedrag en staan we open voor kritiek.
- Helpen we elkaar, ongeacht de verschillen die er tussen ons bestaan.
- Bevorderen we toegankelijkheid, zodat iedereen deel kan nemen aan activiteiten en voorzieningen.

Gedragen

Een stap richting jou
Voor een woord richting mij.
Zonder oordeel of gedachte
Zonder boos of blij.

Iedereen op een lijn.
Schouderaars zij aan zij.
Naar elkaar kijken.
Zonder blikken te mijden.

Waar jij links
Gaaf zij rechts.
Waar jij sprint
Looft hij slechts.

Begrip voor diens en hen.
Aandacht voor de afstand.
Inzicht tot verschillen.
Acceptatie van gedachtegang.

Luisteren naar stiltes
In de chaos van letters.
Er achter komen dat je
Niet altijd iets hoeft te zeggen.

Steek de hand uit na de val.
Geen kleur buiten de lijn
Zodat iedereen
Echt samen kan zijn.

Alleen leven
Samen gedragen

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Gedragsregels en gedicht stadsdichter	3
Inhoudsopgave	4
1 Inleiding	5
2 Thema's	8
2.1 Actieplan Aanpak Discriminatie	8
2.1.1 Discriminatie in Schiedam	8
2.1.2 Terreinen	9
2.2 Koloniaal en slavernijverleden	13
2.3 Regenbooggemeente	15
2.4 Gemeente als inclusieve organisatie en werkgever	17
2.5 Inclusief onderwijs	19
2.6 Kunst en Cultuur	21
2.7 Inclusief sporten en bewegen	23
2.8 Zorg en Welzijn	25
2.9 Toegankelijkheid	27
2.10 Toegankelijke communicatie vanuit gemeente	29
3 Hoe nu verder	31
4 Financiën	33
4.1 Beschikbaar budget in begroting	34
4.2 Kostenraming (aanvullende) inzet	35
Bijlage 1 Uitkomsten Stadsgesprekken (in voortraject)	37
Bijlage 2 Meldingscijfers discriminatie Schiedam	39

1 Inleiding

De gemeente Schiedam wil dat alle inwoners op hun eigen manier mee kunnen doen in de samenleving. Iedereen moet prettig kunnen wonen, werken en leven. Niemand mag zich buitengesloten voelen of discriminatie ervaren. Dit past bij artikel 1 uit de Grondwet. Daarin staat dat we iedereen gelijk moeten behandelen en niemand gediscrimineerd mag worden om wie die is. Ook in het VN-verdrag Handicap¹ staan afspraken die de positie van mensen met een beperking moeten verbeteren.

Het college wil discriminatie bestrijden en inclusie stimuleren. In 2023 stelde de gemeenteraad doelen vast in de kadernota sociaal domein. Eén van de doelen is dat Schiedammers zich verbonden voelen met elkaar. Om dit doel te behalen, wil Schiedam een inclusieve stad zijn waarin iedereen zichzelf mag zijn en mee kan doen. Voor veel mensen is dat logisch. Voor anderen is dat moeilijker. Sommige inwoners worden daarin mogelijk tegengehouden of geremd. Bijvoorbeeld door een lichamelijke handicap, leeftijd of inkomen.

Om ervoor te zorgen dat iedereen wél mee kan doen zijn op verschillende gebieden acties nodig. Die acties komen in deze agenda aan bod. Het gaat deels om activiteiten die al uitgevoerd worden. Sommige worden aangepast of zijn helemaal nieuw. Van elkaar en uit de praktijk leren we welke acties gewenst en effectief zijn. Zo kunnen we ons beleid aanpassen aan maatschappelijke ontwikkelingen.

¹ Met een Lokale Inclusie Agenda (LIA) geven gemeenten aan hoe zij ervoor zorgen dat inwoners met een beperking mee kunnen doen in de samenleving. Het Kabinet stimuleert gemeenten om een LIA op te stellen en waar nodig maatregelen te treffen. Deze agenda in het algemeen en paragraaf 2.9 'Toegankelijkheid' in het bijzonder worden als de LIA van Schiedam beschouwd.

De agenda is een dynamisch document. Dit betekent dat de focus kan verschuiven en we acties kunnen aanpassen. Zo kunnen we inspelen op nieuwe situaties en snel veranderende behoeften of regelgeving. Onze inzet is om de agenda blijvend vast te leggen in ons interne beleid en in onze afspraken met de bewoners en organisaties van Schiedam. Hiermee zorgen we dat volgende colleges verder kunnen bouwen op het vastgesteld beleid.

De agenda is één van meerdere uitvoeringsplannen van de kadernota sociaal domein. Toch bevat de agenda niet alleen activiteiten die binnen het sociaal domein uitgevoerd worden. Zo zijn er ook acties die zich richten op de interne organisatie, op communicatie, wonen of de arbeidsmarkt. Die activiteiten gaan bijvoorbeeld over het interne personeelsbeleid of zijn afspraken tussen de gemeente en woningcorporatie.

Proces

In een startnotitie besloot het stadsbestuur eind 2023 om deze agenda op te stellen. In deze startnotitie staat de aanpak en het gewenste resultaat op hoofdlijnen. Nu worden die hoofdlijnen ingevuld met concrete acties. De agenda is gemaakt met inbreng van Schiedammers, maatschappelijke organisaties, volksvertegenwoordigers

en ambtenaren van verschillende afdelingen. Tijdens bijeenkomsten met inwoners, organisaties en medewerkers verzamelden we de input. Die input komt terug in deze agenda. In de bijlage staat een overzicht van de opgevangen signalen en suggesties en hoe we deze verwerkt hebben. Hierna zijn de participatieraad sociaal domein en de gemeenteraad van Schiedam in de gelegenheid gesteld om een reactie op het (concept)plan te geven, voordat er is overgegaan tot vaststelling van deze agenda.

Duurzaam organiseren van beleid en uitvoering

De agenda biedt een basis om structureel en voortdurend te werken aan een inclusieve samenleving. Het activiteitenoverzicht van het college biedt houvast. Daardoor kunnen we gesprekken voeren over verbetering of aanscherping van die activiteiten. Dit doen we door middel van de 'plan-do-check-act-cyclus'. De agenda is daarmee een hulpmiddel om doelen te bereiken en relaties te leggen met huidige en toekomstige nationale, regionale en lokale initiatieven.

Leeswijzer

Elk thema wordt kort ingeleid met de huidige situatie en de ambitie van het college. Vanuit die ambitie volgen operationele doelen, waarbij de activiteiten en ontwikkelingen vermeld staan.

2 Thema's

In dit hoofdstuk komen tien thema's aanbod en worden deze apart toegelicht. Per thema gaan we in op de huidige situatie (waar staan wij nu), onze ambitie (waar willen wij naartoe) en operationele doelen en activiteiten (wat willen wij bereiken en hoe). Daarbij is een planmatig overzicht opgenomen van zowel de huidige activiteiten als wat nog in ontwikkeling (of nieuw) is.

Figuur 1: Tien thema's op een rij

2.1 Actieplan Aanpak Discriminatie

Deze paragraaf gaat in op Discriminatie in Schiedam en beschrijft terreinen waarop discriminatie voor kan komen. We beschrijven hoe de gemeente bijdraagt aan het bestrijden en voorkomen van die discriminatie.

2.1.1 Discriminatie in Schiedam

Er is sprake van discriminatie als mensen ongelijk worden behandeld op kenmerken zoals herkomst of huidskleur, godsdienst, geslacht, leeftijd, beperkende aandoeningen en seksuele gerichtheid. Schiedammers die discriminatie hebben ervaren kunnen dit melden bij RADAR.

RADAR is voor de gemeente Schiedam het wettelijke meldpunt waar inwoners situaties van discriminatie kunnen melden. RADAR vervult voor onder andere de gemeente Schiedam de wettelijke taak van onafhankelijke antidiscriminatievoorziening. RADAR zet zich op verschillende manieren om gelijke behandeling te bevorderen en discriminatie te bestrijden. Zoals het adviseren en ondersteunen van melders bij gevoelens van discriminatie en het registreren en rapporteren over discriminatie-incidenten.

Afhankelijk van de situatie kunnen slachtoffers van discriminatie ook terecht bij de politie of het College voor de Rechten van de Mens.

Waar staan we

In het coalitieakkoord 'Verder voor een kleurrijke stad' is opgenomen dat er in Schiedam geen plaats is voor discriminatie en andere vormen van uitsluiting. We geven elkaar de ruimte om te zijn wie we zijn, met respect en begrip voor de onderlinge verschillen. Wie discrimineert moet daarop worden aangesproken. Want iedereen heeft het recht heeft om mee te doen naar eigen wens en kunnen, zonder te worden uitgesloten. Ook de rol van omstanders is hierin belangrijk.

Ten opzichte van 2022 is het aantal meldingen op grond van herkomst/huidskleur gestegen. In 2023 registreerde RADAR 36 meldingen van Schiedammers (35 in 2022) en 28 meldingen over een voorval in de gemeente Schiedam zelf (24 in 2022). Daarvan waren 19 meldingen op grond van herkomst of huidskleur en 4 wegens seksuele gerichtheid. Het basisteam Schiedam van de politie registreerde in 2023 48 discriminatie-incidenten (50 in 2022), waaronder 32 op grond van herkomst of huidskleur en 5 wegens seksuele gerichtheid. De aard van de incidenten is onder te verdelen in bedreiging (6), bekladding (1), geweld in combinatie met uitlatingen (3), uitlatingen (35), vernieling (2) en overig (1).²

Naar schatting wordt slechts 3% van de discriminatie-ervaringen bij een instantie gemeld. De lage aangiftebereidheid komt mede doordat mensen het lastig vinden om discriminatie te herkennen en te benoemen. Gerekend naar het aantal inwoners van Schiedam deed 0,035% in 2023 een melding van een voorval in Schiedam bij RADAR. 0,06% deed een melding bij de politie. Als dit slechts 3% is van de werkelijke situatie, zou het om ongeveer 800 in Schiedam ingeschreven inwoners kunnen gaan die discriminatie ervaren. Maar dan mag er geen sprake zijn van meerdere meldingen door dezelfde personen en van meldingen die zowel bij RADAR als door de Politie zijn geregistreerd.

We beschouwen de agenda 'Samenleven in een kleurrijk Schiedam' als geheel en deze paragraaf in het bijzonder als actieplan Aanpak Discriminatie. We beschrijven acties om discriminatie te bestrijden en te voorkomen. Wij vinden het daarbij belangrijk dat inwoners situaties van discriminatie kunnen herkennen, benoemen en melden. Een goede doorverwijzing en bewustwording aan de hand van voorlichting speelt daarbij een grote rol.

² Zie bijlage met cijfers over Schiedam uit de Monitor Discriminatie 2023 Politie-eenheid Rotterdam.

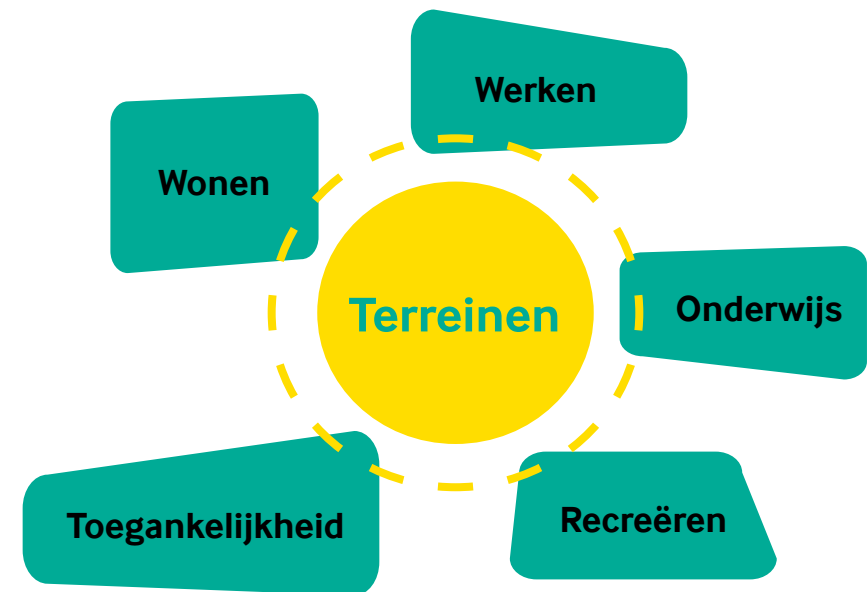
2.1.2 Terreinen

Hieronder volgen situaties waarin discriminatie voorkomt en hoe de gemeente daartegen handelt. Hierbij horen de onderwerpen wonen, werken, onderwijs, recreëren en toegankelijkheid. Ook komen contractuele verplichtingen aan bod.

Wonen

Er is landelijk sprake van een krappe woningmarkt, met stijgende koop- en huurprijzen tot gevolg. Inwoners met toegang tot die markt moeten ervan verzekerd kunnen zijn dat zij niet op grond van bijvoorbeeld afkomst, seksuele geaardheid, geslacht of levensovertuiging worden buitengesloten. De Rijksoverheid, verhuurders en gemeenten zijn samen in actie gekomen tegen woondiscriminatie. Dit gebeurt in de vorm van bewustwordingscampagnes, voorlichting, meldpunten en regelgeving. Schiedam draagt ook met lokaal beleid bij aan inclusie op het terrein van wonen. Specifieke activiteiten staan beschreven in het Actieplan Discriminatie op de woningmarkt (2019), de Woonvisie Schiedam 'groei als kans voor de stad' (2020) en de aanpak goed verhuurderschap (2023).

Om discriminatie bij de toewijzing van een huurwoning te voorkomen is een heldere en transparante selectieprocedure verplicht. Verhuurders moeten hieraan sinds 1 juli voldoen, op grond van de Wet goed verhuurderschap. Ook moeten zij objectieve selectiecriteria hanteren en communiceren. De toewijzingskeuze moeten zij motiveren aan afgewezenen. De gemeente controleert naleving van deze wet en heeft per januari 2024 het meldpunt Ongewenst verhuurgedrag ingesteld. Hier kunnen inwoners een melding doen als zij vinden dat zij gediscrimineerd zijn door de verhuurder bij de toewijzing van een huurwoning.³ Regelmatig kijken we naar onze inzet op het gebied van woningmarktdiscriminatie en ervaringen uit de praktijk. Waar nodig versterken we onze inzet door het ontwikkelen van voorlichtingsmateriaal en het organiseren van een jaarlijkse 'woontafel' met makelaars en verhuurders.

³ Meldingen worden verwezen naar RADAR. Oordeelt RADAR dat de melder is gediscrimineerd, dan kan er mogelijk een strafrechtelijk traject worden ingesteld tegen de verhuurder.

Werken

Stroomopwaarts (SOW) stimuleert, in samenwerking met de economische afdeling(en) van de gemeente(n) en (lokale) ondernemers, om mensen aan te nemen die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben. SOW ondersteunt en ontzorgt ondernemers daarbij. We geven uitvoering aan de motie 'Aanpak arbeidsmarktdiscriminatie' door workshops te geven aan matchmakers van SOW. Ook stimuleren wij het aannemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit doen we in samenwerking met ondernemers, door het organiseren van MKB expertmeetings gericht op werkbemiddelaars en de bewustwording over vooroordelen van werkgevers. Hiermee wordt zichtbaar wat de meerwaarde is van diversiteit en inclusie in het personeelbestand van werkgevers.

Daarnaast benadrukken wij met diverse samenwerkingspartners het belang van maatschappelijk verantwoord ondernemen, waar inclusief sociaal ondernemen deel van uitmaakt. De gesprekspartners brengen specifieke problemen bij doelgroepen (jeugd/stage, ouderen, migratieachtergrond, regenbooggemeenschap) in beeld, delen kennis met elkaar en maken eventueel afspraken.

Wij onderzoeken hoe we verder kunnen bijdragen aan de bewustwording over en het tegengaan van stagediscriminatie in relatie tot het Stagepact MBO 2023-2027.

De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld door als werkgever een inclusief werkklimaat te stimuleren en te faciliteren. Kansengelijkheid is geborgd in het personeelsbeleid, de personeelssystemen en de daaraan gerelateerde processen en procedures. Hierover zijn verschillende zaken vastgelegd in het ambtelijk strategie- en actieplan 'Gemeente Schiedam een diverse en inclusieve werkgever'.

In 2.4 'Gemeente als inclusieve organisatie en werkgever' wordt hierop nader ingegaan.

Onderwijs

We willen dat kinderen zich goed en veilig voelen. Uitsluiting willen we voorkomen en bestrijden. Om die reden stimuleert en faciliteert de gemeente voorlichting op scholen over thema's als discriminatie, pesten, (seksuele) diversiteit en vrije partnerkeuze. Door meer samenwerking tussen professionele organisaties op school moeten belemmeringen door armoede, uitsluiting en onveiligheid zoveel mogelijk worden weggenomen. Scholen kunnen jaarlijks subsidie aanvragen voor activiteiten die bijdragen aan de ambities en doelen van de Strategische Educatie Agenda (zie ook 2.5 'Inclusief onderwijs').

Recreëren

Samen met culturele instellingen werken wij aan de uitvoering van de 'Code Diversiteit en Inclusie'. Het aanbod van kunst, cultuur en recreatie in de vorm van activiteiten en evenementen in Schiedam moet daarmee voor iedere Schiedammer fysiek, financieel en inhoudelijk toegankelijk zijn en blijven (zie 2.6 'Kunst en Cultuur'). De gemeente Schiedam vindt het belangrijk dat zoveel mogelijk Schiedammers bewegen en sporten. Wij werken met samenwerkingspartners aan een sterke en sociaal veilige sport- en beweegsector waarin iedereen kan meedoen. Daarbij stimuleren wij deelname aan recreatieve activiteiten en bewustwording over – en de aanpak van – inclusie, diversiteit en discriminatie (zie 2.7 'Inclusief sporten en bewegen'). Wij ondersteunen ontmoetingsplekken van de regenbooggemeenschap waar zij zichzelf kunnen zijn en zich veilig voelen (zie ook 2.3 'Regenbooggemeente').

Toegankelijkheid

Wij houden bij het inrichten van onze voorzieningen, openbare ruimte en gebouwen rekening met de toegankelijkheid voor alle Schiedammers en gaan in gesprek met onze omgeving om belemmeringen die mensen met een beperking ervaren weg te nemen (zie 2.9 'Toegankelijkheid'). Ook is een gelijke toegang tot begrijpelijke en bij behoeften aansluitende informatie voor alle Schiedammers van belang (zie 2.10 'Toegankelijke communicatie vanuit gemeente'). Wij werken daarom aan de voortdurende verbetering van onze digitale toegankelijkheid.

Contractuele verplichtingen

We willen samenwerken met partijen die actief bijdragen aan een inclusieve samenleving. Bij het verstrekken van subsidies letten we op het bereik en de impact van de activiteiten. We geven subsidie voor activiteiten die bijdragen aan de beleidsdoelen van de gemeente, zoals vastgesteld in de programmabegroting. De gemeenteraad stelt deze doelen jaarlijks vast in de programmabegroting. We vragen subsidieaanvragers om inclusief te zijn en daarmee discriminatie zoveel mogelijk te voorkomen. Via inkoop kunnen we afspraken maken op het gebied van inclusie. Bijvoorbeeld door in het kader van *Social Return on Investment* (SROI) werkplekken te bieden of inwoners te helpen passend werk te vinden. We onderzoeken mogelijkheden om geen opdracht te verstrekken aan partijen die veroordeeld zijn voor discriminatie en hierover voorwaarden op te nemen in (samenwerkings)overeenkomsten.

Operationele doelen

**Bewustwording en meldingsbereidheid
vergroten over discriminatie**

**Het aanpakken
van discriminatie en dit uitdragen**

2.1.3	Huidige activiteiten	2024	2025	2026	2027
	In samenwerking met RADAR organiseren wij per jaar verschillende kennisbijeenkomsten voor onze partners, waarvan één op 21 maart; de Internationale Dag tegen Racisme en Discriminatie.	●	●	●	●
	We stimuleren de mogelijkheid om voorvallen met discriminatie te melden bij het (landelijk) meldpunt discriminatie, 'Discriminatie.nl'.	●	●	●	●
	We ondersteunen activiteiten van partners en Schiedammers die inwoners en organisaties bewust maken over vooroordelen, stereotypen en (eigen) handelen.	●	●	●	●
	Door een onafhankelijk vertrouwenspersoon bieden we een veilige en eenvoudige manier om discriminatie in de organisatie tegen te gaan.	●	●	●	●
	De gemeente handelt strikt in geval van discriminatie.	●	●	●	●
	De gemeente stelt zich op als een laagdrempelige, toegankelijke en diverse organisatie en handelt hiernaar.	●	●	●	●
	We stimuleren met onze producten en diensten het aannemen van mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben en organiseren hiervoor ook workshops aan matchmakers van Stroomopwaarts en expertmeetings met het MKB.	●	●	●	●
	Bij meldingen controleren of verhuurders beschikken over een schriftelijke werkwijze die gericht is op het voorkomen van woondiscriminatie. En of iedereen die dat wil, daarvan kennis kan nemen. Zo nodig neemt de gemeente maatregelen om dit af te dwingen.	●	●	●	●
	Meldingen over discriminatie bij woningverhuur en opgevangen signalen van toezichthouders bij huisbezoeken worden gemonitord en opgevolgd.	●	●	●	●
	Het jaarlijks organiseren van een 'woontafel' samen met makelaars en verhuurders en het aanbieden van voorlichtingsmateriaal over meldpunten, rechten, plichten en verantwoordelijkheden van (ver)huurders in Schiedam.	●	●	●	●
	We faciliteren en ondersteunen ondernemers gevraagd en ongevraagd op hun weg naar maatschappelijk verantwoord ondernemen, waaronder het voeren van een inclusief personeelsbeleid.	●	●	●	●

2.1.4	Ontwikkelingen	2024	2025	2026	2027
	De zichtbaarheid en toegankelijkheid van RADAR verbeteren door aan te sluiten bij de campagne 'Discriminatie.nl'.	■	●	●	●
	De aandacht voor - en aanpak van - discriminatie in de stad voor inwoners bekender maken.	■	■	●	●
	Op de gemeentelijke website wordt discriminatie en het belang van meldingen een apart item.	■	●	●	●
	We onderzoeken hoe bewustwording te vergroten over stagediscriminatie en hoe dit tegen te gaan in samenwerking met verschillende samenwerkingspartners.	▲	▲	●	●
	In relatie tot maatschappelijk verantwoord ondernemen wordt een arbeidsmarkt tour gehouden waarbij de wethouder en SOW samen optrekken om Schiedamse bedrijven te stimuleren in hun sociaal ondernemerschap en daarmee het creëren van (meer) kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt	■	■		

- Legenda**
- = structureel
 - = wordt vernieuwd/geactualiseerd
 - ▲ = incidentele actie

2.2 Koloniaal en slavernijverleden

Waar staan we

Het rapport 'Ketenen van het Verleden' van de Dialooggroep Slavernijverleden leidde ertoe dat minister-president Mark Rutte in 2022 zijn excuses aanbood voor het voormalig handelen van de Nederlandse staat. Daarna stelde het kabinet een fonds beschikbaar voor maatregelen op het terrein van bewustwording, betrokkenheid en doorwerking van het verleden. In 2018 en 2020 heeft het gemeentearchief verkennend onderzoek verricht naar eventuele Schiedamse banden met het Nederlands trans-Atlantisch slavernijverleden. In juni 2023 verzocht het college om een verdiepend vervolgonderzoek, waarbij de koloniale bezittingen van de familie Pichot en haar rol in de Schiedamse geschiedenis in kaart worden gebracht.

Ambitie

Schiedammers zijn zich bewust van het koloniaal en slavernijverleden en kunnen daar desgewenst en op eigen wijze aandacht aan schenken.

Operationele doelen

Schiedammers zijn zich bewust van het Nederlands koloniaal en slavernijverleden

De gemeente herdenkt en viert de afschaffing van slavernij

2.2.1	Huidige activiteiten	2024	2025	2026	2027
	Afvaardiging van het college van burgemeester en wethouders woont de jaarlijkse herdenking in Rotterdam bij.	●	●	●	●
	Rond bijzondere data wordt bij dit thema stilgestaan aan de hand van activiteiten (denk aan het project '150 dichtregels').	●	●	●	●
	De gemeente stimuleert aandacht op scholen over het koloniaal en slavernijverleden.	●	●	●	●
	We verdiepen/verbreden het onderzoek naar het verleden van de familie Pichot en haar rol in de Schiedamse geschiedenis.	▲	▲		

2.2.2	Ontwikkelingen	2024	2025	2026	2027
	We zetten activiteiten op met samenwerkingspartners en/of andere gemeenten gericht op herdenking, viering en/of vergroten van bewustwording over het koloniaal en slavernij verleden.	●	●	●	●
	Met scholen en maatschappelijke partners bepalen we hoe educatie/ informatieprogramma over het koloniaal en slavernijverleden vorm te geven, met aandacht voor de herdenking en viering van de afschaffing van slavernij.	■	●	●	●

Legenda

- = structureel
- = wordt vernieuwd/
geactualiseerd
- ▲ = incidentele actie

2.3 Regenbooggemeente

Waar staan we

Schiedam is sinds 2014 een Regenbooggemeente. Daarmee zijn we verplicht om beleidsmatig in te zetten op de veiligheid, weerbaarheid en verdere sociale acceptatie van personen uit de regenbooggemeenschap. Het beleid en de daaraan verbonden acties zijn vastgelegd in Schiedam Regenboogstad - Plan van Aanpak 2024-2026. Hoewel er landelijk gezien, in de afgelopen vijftien jaar, wat positiever wordt gedacht over homo- en biseksualiteit, lijkt deze positieve tendens zich niet verder door te zetten. Dat blijkt uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) naar de opvattingen van Nederlanders over LHBT's. Met name de sociale acceptatie van transgender personen laat nog veel te wensen over.⁴ De gemeentelijke inspanning op het gebied van discriminatiebestrijding en inclusie moet daarom onverminderd worden voortgezet met een meer integrale en gecoördineerde aanpak.

De noodzaak om op de ingeslagen weg door te gaan blijkt ook uit de recente bevindingen van het kenniscentrum Rutgers over de tolerantie ten opzichte van niet-heteroseksuelen in Nederland: "Zorgelijk is dat ongeveer een kwart van de lhb personen van 25 jaar en ouder het afgelopen jaar is uitgescholden vanwege de seksuele oriëntatie. Een op de vijf is gepest en een op de tien is bedreigd".⁵

Ambitie

Personen van de regenbooggemeenschap kunnen zichzelf zijn en voelen zich veilig.

Operationele doelen

**De regenbooggemeenschap
voelt zich gesteund door
zichtbare activiteiten in de stad**

**De bevordering van normalisatie
en weerbaarheid van
de regenbooggemeenschap**

⁴ Rutgers. (2024). Ondanks positieve opvattingen van Nederlanders over seksuele gezondheid en rechten, ook zorgen. Zie <https://rutgers.nl/nieuws/ondanks-positieve-opvattingen-van-nederlanders-over-seksuele-gezondheid-en-rechten-ook-zorgen/>

⁵ Zie <https://www.scp.nl/actueel/nieuws/2022/05/17/opvattingen-nederlanders-over-lhbts-positiever-maar-met-kanttekeningen>.

2.3.1	Huidige activiteiten	2024	2025	2026
	We faciliteren en stimuleren voorlichting op scholen over (seksuele) diversiteit en vrije partnerkeuze, wat bijdraagt aan het respecteren van de regenbooggemeenschap.	●	●	●
	We faciliteren ontmoetingsplekken en -activiteiten.	●	●	●
	De gemeente draagt actief uit dat zij een regenbooggemeente is (coalitieakkoord Schiedam 2022-2026). Denk aan het uithangen van de regenboogvlag en het onderhoud van het regenboogpad in het stadscentrum.	●	●	●
	Ondertekening landelijk convenant en (actualiseren) lokaal Regenboogbeleid.	●	●	●
2.3.2	Ontwikkelingen	2024	2025	2026
	We willen de reikwijdte en impact van de jaarlijkse Jillis Bruggemanpenning (en opstekers) vergroten door meer regionale en landelijke aandacht.	■	■	●
	Er komt meer aandacht voor het bereiken van Schiedamse regenbooggemeenschap met een migratieachtergrond en voor de vermindering van geweldsdelicten en incidenten waarbij sprake is van pesterijen, uitsluiting en/of discriminatie.	■	■	●
	Er komt aandacht voor onderhoud en modernisering van de website regenbooggemeenschap Schiedam.	▲	▲	
	De regenboogalliantie bereidt activiteiten voor in de jaarlijkse regenboogweek.	■	●	●
	We stimuleren en ondersteunen de vorming van een regenboogalliantie van samenwerkingspartners die inzetten op het versterken van een lokaal netwerk.	■	●	●

Legenda

- = structureel
- = wordt vernieuwd/
geactualiseerd
- ▲ = incidentele actie

2.4 Gemeente als inclusieve organisatie en werkgever

Waar staan we

Wij stimuleren en faciliteren een inclusief werkklimaat, waarin verschil wordt gewaardeerd, medewerkers hun perspectief inbrengen en open debat kan worden gevoerd. Kansengelijkheid is beschermd in ons personeelsbeleid, personeelssystemen en daaraan gerelateerde processen en procedures. Wij bevorderen dat medewerkers met diverse achtergronden, overtuigingen en mogelijkheden voor de gemeente Schiedam willen werken en hier zichzelf kunnen zijn. Dit is door de directie in augustus 2023 vastgelegd in het ambtelijk strategie- en actieplan 'Gemeente Schiedam een diverse en inclusieve werkgever'. Dit document omvat onze visie en ambitie voor het werken aan divers en inclusief werkgeverschap. Ook zijn hierin prioriteiten voor 2024 opgesteld met bijbehorende planning.

Ambitie

Schiedam is een aantrekkelijke en goede werkgever. Een organisatie waar een diversiteit aan talent zich welkom voelt, zich volop kan ontwikkelen en inwoners zich vertegenwoordigd voelen. Vanuit goed en rechtvaardig werkgeverschap willen we dat medewerkers in onze organisatie optimaal kunnen bijdragen en gelijke kansen krijgen. Ons doel is om toe te werken naar een duurzaam diverse en inclusieve organisatie.

Operationele doelen

De gemeente biedt (potentiële) werknemers gelijke kansen

De gemeente organiseert activiteiten gericht op het bevorderen van bewustwording en draagvlak

2.4.1	Huidige activiteiten	2024	2025	2026	2027
	Met inclusieve vacatureteksten spreken we een brede groep potentiële werknemers aan.	●	●	●	●
	Met trainingen maken we leidinggevendenden bewust van vooroordelen. Zij leren hierbij om kandidaten objectief te selecteren en beoordelen.	●	●	●	●
	We voeren uniforme selectiegesprekken. Daarbij maken we gebruik van de selectiematrix.	■	●	●	●
	We organiseren kennisbijeenkomsten waarin werkgevers informatie en ervaringen kunnen uitwisselen.	●	●	●	●
2.4.2	Ontwikkelingen	2024	2025	2026	2027
	Er wordt een activiteitenkalender opgesteld en uitgerold met trainingen en workshops gericht op bewustwording.	▲	▲	●	●
	Het aanbod van trainingen en workshops wordt uitgebreid, met onder andere: <ul style="list-style-type: none"> • Training ‘selecteren zonder vooroordelen’ voor medewerkers, managers en selectiecommissies; • Training ‘stagediscriminatie’ voor beginnende stagiairs; • Workshop ‘met andere ogen’ over racisme, discriminatie en sociale uitsluiting om met elkaar in gesprek te komen en bewustwording te verhogen. 	■	●	●	●
	We verkrijgen inzicht in de samenstelling van het personeelsbestand en de ervaren inclusiviteit via de ‘culturele barometer’ en een medewerkers-onderzoek.	■		●	
	We introduceren ‘inclusief leiderschap’ als belangrijk thema binnen management ontwikkeltrajecten.	■	●	●	●
	Het jonge ambtenaren netwerk wordt verder geactiveerd voor meer onderlinge verbondenheid binnen het inclusiebeleid.	■	●	●	●

- Legenda**
- = structureel
 - = wordt vernieuwd/geactualiseerd
 - ▲ = incidentele actie

2.5 Inclusief onderwijs

Waar staan we

Het is belangrijk dat ieder kind, ongeacht de achtergrond of situatie, fijn en veilig op kan groeien. Dat betekent dat de school- en thuisomgeving van een kind geen belemmering mag vormen voor diens persoonlijke ontwikkeling en veiligheid.⁶ Op basis van de Jeugdwet, de Wet op primair en voortgezet onderwijs, de Wet Passend Onderwijs, het Leerlingenvervoer en het Onderwijshuisvestingsbeleid werken wij aan een inclusief (onderwijs)systeem dat passend is voor elk kind, met respect en wederzijds begrip als kernwaarden.

In de 'Strategische Agenda Onderwijs 2020-2024' zijn afspraken gemaakt over de ambitie, doelstellingen en activiteiten op de thema's kwaliteit, brede vorming, sociale veiligheid, aansluiting onderwijs en zorg, aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en onderwijs- huisvesting. De uitwerking vond plaats via subsidieaanvragen van scholen in het primair en voortgezet onderwijs. Ook wordt gewerkt aan een herziening hiervan, onder de werktitel 'Strategische Educatie Agenda Kansengelijkheid 2024-2028' (SEA). Hierin hebben scholen voornamelijk aandacht voor het verbeteren van de basisvaardigheden van leerlingen.

Ambitie

Door meer samenwerking tussen professionele organisaties in en rondom de school en de wijk worden minder kinderen belemmerd door armoede, uitsluiting en/of onveiligheid. De weerbaarheid van kinderen wordt vergroot en de prestatiedruk verkleind. Kinderen ondervinden minder last van pestgedrag en discriminatie. Effecten van armoede worden verlicht. Ontmoetingen tussen leerlingen van verschillende onderwijstypes worden gestimuleerd om onderlinge acceptatie en gelijke kansen te bevorderen. Door dit alles voelen kinderen zich vaker goed en veilig, wat randvoorwaarden zijn voor persoonlijke ontwikkeling.

Operationeel doel

De gemeente werkt samen met onderwijspartners aan een systeem dat passend is voor elk kind

⁶ Hoewel er ook in andere paragrafen een link is gelegd met bijvoorbeeld scholen en kinderen, gaat deze paragraaf expliciet in op inclusief onderwijs.

2.5.1	Huidige activiteiten	2024	2025	2026	2027
	In de SEA maken onderwijspartners en de gemeente afspraken over de ambitie, doelstellingen en activiteiten op de thema's kwaliteit, brede vorming, sociale veiligheid, aansluiting onderwijs en zorg, aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en onderwijshuisvesting.	●	●	●	●
	De gemeente verstrekt subsidie aan activiteiten die tegemoetkomen aan de doelstellingen en afspraken.	●	●	●	●
2.5.2	Ontwikkelingen	2024	2025	2026	2027
	Uitvoeren van onderzoek naar de effecten van schooladviezen en onder advisering op Schiedamse basisscholen naar het instroomniveau op de middelbare school.	■	●	●	●
	In samenwerking met scholen werken wij aan een nieuwe SEA, waarin ambities en doelen geformuleerd worden die gericht zijn op inclusief onderwijs. Daarbij gaat extra aandacht uit naar het verbeteren van de basisvaardigheden van leerlingen.	■	■		

Legenda

- = structureel
- = wordt vernieuwd/
geactualiseerd
- ▲ = incidentele actie

2.6 Kunst en Cultuur

Waar staan we

Samen met de culturele instellingen werken wij aan de uitvoering van de 'Code Diversiteit en Inclusie'. Dit is een gedragscode van, voor en door de Nederlandse culturele en creatieve sector over diversiteit en inclusie. De code is een instrument van zelfregulering. Het doel van de code is dat de culturele en creatieve sector de brede diversiteit van de Nederlandse samenleving representeert. Een basisvereiste is dat de sector gelijkwaardig toegankelijk is voor iedereen: als maker, producent, werkende en publiek. De culturele sector is op de hoogte van deze code en voelt de urgentie. De gemeente heeft daarbij een stimulerende en faciliterende rol. Gesubsidieerde instellingen groeien in hun diversiteit en inclusiebeleid en specificeren aan welke drempels ze werken. De gemeente heeft daarbij ook oog voor de toekomstbestendigheid van cultuurinstellingen.

Ambitie

Wij streven ernaar dat het gemeentelijke aanbod van kunst, cultuur en recreatie in de vorm van activiteiten en evenementen voor iedere Schiedammer fysiek, financieel en inhoudelijk toegankelijk is. Als iedere Schiedammer zich op de een of andere manier herkent in het culturele programma van Schiedam is er sprake van een inclusieve kunst-, cultuur- en recreatiesector.

Operationeel doel

De kunst- en cultuursector heeft aanbod voor en wordt bezocht door alle groepen in de samenleving

2.6.1	Huidige activiteiten	2024	2025	2026	2027
	Subsidieontvangers stimuleren we om breed publiek aan te trekken (spreiding van groepen en nieuw en divers publiek).	●	●	●	●
	De gemeente faciliteert workshops om (het gebruik van) de code te stimuleren.	●	●	●	●
	De gemeente ondersteunt kennisateliers.	▲	▲		
	Met subsidiebeschikkingen verplichten we instellingen om zich te houden tot de code en hierover te rapporteren (bij verzoeken tot vaststelling van de subsidie).	●	●	●	●
	Gesubsidieerde instellingen houden zich tot de code.	●	●	●	●
2.6.2	Ontwikkelingen	2024	2025	2026	2027
	We laten onderzoeken welke (doel)groepen de door ons gesubsidieerde activiteiten bezoeken en welke behoeftes verschillende groepen hebben.		●		●
	We stimuleren partners om van elkaar te leren bij het toepassen van code.	■	●	●	●

Legenda

- = structureel
- = wordt vernieuwd/
geactualiseerd
- ▲ = incidentele actie

2.7 Inclusief sporten en bewegen

Waar staan we

De gemeente Schiedam vindt het belangrijk dat zoveel mogelijk Schiedammers bewegen en sporten. Met het uitvoeringsprogramma 'Vernieuwde Energie Bewegen en Sporten in Schiedam' en het (herijkt) lokale beweeg- en sportakkoord stimuleert de gemeente activiteiten om zoveel mogelijk inwoners (meer) te laten bewegen en sporten, ieder op zijn eigen manier. Dit doen wij samen met partners uit de gezondheidszorg, het onderwijs en sport & welzijn. Binnen dit beleid is ook expliciet aandacht voor thema's in relatie tot inclusie, zoals Inclusie en Diversiteit en Sociaal Veilig Sporten.

Ambitie

Er is een sterke en sociaal veilige sport- en beweegsector waarin iedereen kan meedoen.

Operationele doelen

Iedere Schiedammer moet kunnen sporten en bewegen

Beweeg- en sportaanbieders bieden een sociaal veilige omgeving

2.7.1	Huidige activiteiten	2024	2025	2026	2027
	Schiedam bevordert bewustwording over inclusie en diversiteit.	●	●	●	●
	Sportconsulenten bieden informatie en advies over diversiteit en aangepast sporten.	●	●	●	●
	We begeleiden inwoners met een beperking naar passend beweeg- en sportaanbod.	●	●	●	●
	De gemeente stimuleert nieuw/ specifiek tijdelijk aanbod voor (aangepast) sporten.	●	●	●	●
	Schiedammers worden geholpen om aanspraak te maken op fondsen en regelingen bij gebrek aan financiële middelen.	●	●	●	●
	Ondersteuning van sportaanbieders over sociaal veilig sporten door de verenigingsadviseur.	●	●	●	●
	Stimuleren van (sociaal veiligheids)beleid bij sportaanbieders door middel van gedragscodes en aanspreekpunten.	●	●	●	●
	Via KLiK Vrijwilligers is er voor vrijwilligers(organisaties) in Schiedam een vertrouwenspersoon, die benaderd kan worden in geval van discriminatie, grensoverschrijdende of onveilige situaties.	●	●	●	●
2.7.2	Ontwikkelingen	2024	2025	2026	2027
	Lokale beweeg- en sportaanbieders kunnen eenvoudig en laagdrempelig subsidie aanvragen voor nieuwe activiteiten binnen het lokaal beweeg- en sportakkoord Schiedam.	●	●	■	■
	We stimuleren de ontwikkeling van een passend en laagdrempelig aanbod voor alle Schiedammers, met name voor jeugdigen en mensen met een fysieke beperking.	●	●	●	●
	We zorgen voor een eenvoudige manier waarop inwoners het beweeg- en sportaanbod (inclusief aangepast sporten) in Schiedam kunnen vinden.	●	●	■	■

- Legenda**
- = structureel
 - = wordt vernieuwd/
geactualiseerd
 - ▲ = incidentele actie

2.8 Zorg en Welzijn

Waar staan we

Schiedam wil een stad zijn waar alle Schiedammers zich verbonden, veilig en gezond voelen. Schiedammers hebben de (veer)kracht om te herstellen bij problemen en/of anderen daarbij te helpen. Soms is daar ondersteuning bij nodig. Hiertoe subsidieert de gemeente (vrijwilligers)organisaties, verenigingen en bewonersinitiatieven, zodat ideeën en initiatieven van bewoners gezien worden en waar mogelijk een plek krijgen in het aanbod.

Ambitie

Wij zorgen samen met verschillende partners voor een breed en toegankelijk aanbod aan ondersteuning, hulp en activiteiten voor en door Schiedammers. Het liefst in de buurt, zodat iedereen makkelijk mee kan doen. Zo werken we aan een stevige basis voor de hechte en inclusieve stad die we willen zijn.

Operationeel doel

De zorg- en welzijnssector in Schiedam handelt bewust inclusief

2.8.1 Huidige activiteiten	2024	2025	2026	2027
De gemeente stimuleert en stelt indien nodig omgangsnormen voor dienstverleners in de WMO (zowel welzijnsvoorzieningen als maatwerk) en Jeugdzorg om kwetsend en discriminerend gedrag te voorkomen. Zowel cliënten als hulpverleners kunnen daardoor op ongewenst gedrag worden aangesproken.	●	●	●	●
Uitvoeringsorganisatie Rogplus verstrekt maatwerkvoorzieningen die passen bij de Schiedammer en rekening houden met (culturele) diversiteit door verschillende zorgaanbieders te contracteren en meerdere ondersteuningsvormen te bieden.	●	●	●	●
De gemeente stimuleert subsidiepartners om met hun activiteiten bij te dragen aan een inclusieve samenleving. Dit is bijvoorbeeld onderdeel van toekenningscriteria.	●	●	●	●
Door het organiseren van kennissessies faciliteert de gemeente uitwisseling van kennis, ervaring, knelpunten en goede voorbeelden op gebied van inclusie in samenwerking met (subsidie)partners Zorg en Welzijn.	●	●	●	●
In subsidiebeschikkingen ⁷ en opdrachten vragen we onze partners om situaties met seksueel- of huiselijk geweld, gedwongen huwelijken en femicide zo vroeg mogelijk te signaleren en te melden.	●	●	●	●
2.8.2 Ontwikkelingen	2024	2025	2026	2027
We onderzoeken acties waarmee activiteiten voor ontmoeting en participatie door verschillende groepen uit de samenleving evenredig (relatief gelijk ten opzichte van de groeps grootte) wordt bezocht.	■	■	●	●

Legenda

- = structureel
- = wordt vernieuwd/
geactualiseerd
- ▲ = incidentele actie

⁷ In subsidiebeschikkingen is de verplichting opgenomen om de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling te hanteren. Signalen hiervan dienen conform deze code gemeld te worden.

2.9 Toegankelijkheid

Waar staan we

De buitenruimte en openbare voorzieningen in Schiedam horen toegankelijk te zijn voor iedereen. Daarom houden we bij de inrichting van onze voorzieningen, openbare ruimte en gebouwen rekening met de toegankelijkheid. Sinds 2012 worden er via het Handboek Openbare Ruimte algemene richtlijnen aangegeven ter bevordering van de toegankelijkheid. Via schouwen, inventarisaties en meldingen zijn we op de hoogte van knelpunten in de stad. Wij gaan in gesprek met onze omgeving en komen met concrete plannen om fysieke en/of mentale belemmeringen die mensen met een beperking ervaren zoveel mogelijk weg te nemen.

Ambitie

Iedereen moet mee kunnen doen aan de samenleving. Daar hoort bij dat zij zich vrij en zelfstandig kunnen verplaatsen, zonder hierbij afhankelijk te zijn van anderen.

Operationele doelen

Openbare ruimte toegankelijk maken voor iedereen

Vergroten van bewustwording over toegankelijkheid

2.9.1	Huidige activiteiten	2024	2025	2026	2027
	Inventariseren van verbeteringen bij concrete (her)inrichtingsplannen.	●	●	●	●
	Organiseren van buurtschouwen in de openbare ruimte.	●	●	●	●
	We maken speeltuinen in Schiedam toegankelijker.	●	●	●	●
	Bij aanpassingen van haltes en stations in Schiedam, zorgen wij samen met partners zoals RET, NS en MRDH dat deze toegankelijk zijn. Ditzelfde geldt voor het wegnemen van mentale/ verstandelijke barrières.	●	●	●	●
	We zorgen voor zo toegankelijk mogelijke stembureaus, waaronder een stembureau met een stembox voor mensen met een visuele beperking.	●	●	●	●
	Jaarlijks organiseren we de Week van de Toegankelijkheid.	●	●	●	●
	Met voorlichting en/of andere activiteiten vergroten we bewustwording over toegankelijkheid van openbare ruimte bij beleidmakers/ uitvoerders.	●	●	●	●
2.9.2	Ontwikkelingen	2024	2025	2026	2027
	Nog meer aandacht voor uitgangspunt "Niets over ons, zonder ons", waarbij advies van ervaringsdeskundigen wordt gevraagd over de toegankelijkheid van gebouwen en openbare ruimte.	■	●	●	●
	Opzoeken van regionale en nationale mogelijkheden voor samenwerkingen, zoals bijvoorbeeld met de Vereniging Gehandicaptten Organisatie Rotterdam en Ieder(in).		▲	▲	

Legenda

- = structureel
- = wordt vernieuwd/
geactualiseerd
- ▲ = incidentele actie

2.10 Toegankelijke communicatie vanuit gemeente

Waar staan we

De gebruiker staat centraal in onze dienstverlening. Onze informatie is actueel en compleet. We streven ernaar dat de informatie begrijpelijk, toegankelijk en vindbaar is voor iedereen. De gemeentelijke website is toegankelijker voor mensen met een visuele beperking door middel van een voorleesfunctie. Om te voorzien in diverse behoeften is de gemeente op verschillende manieren bereikbaar: telefonisch, per mail en via sociale media. We maken meer en meer gebruik van taalambassadeurs om onze berichten te verbeteren. Indien nodig worden tolkdiensten ingehuurd om mensen te helpen die dat nodig hebben (bijvoorbeeld bij wijkondersteuningsteams). Ook hebben we een vertaalknop op de website, om informatie toegankelijk te maken voor inwoners die geen Nederlands lezen.

Ambitie

Als moderne, inclusieve en lerende organisatie willen wij de afstand tussen inwoners en de gemeente zo klein mogelijk maken. We bieden iedereen gelijke toegang tot begrijpelijke en passende informatie. Hiermee willen we ongelijke behandeling en sluimerdiscriminatie door gemeentelijke informatie en communicatie voorkomen.

Operationeel doelen

Vergroten van (digitale) toegankelijkheid

Communiceren in een begrijpelijke taal

2.10.1	Huidige activiteiten	2024	2025	2026	2027
	Berichten van de gemeente aan inwoners zijn zoveel mogelijk geschreven op een begrijpelijke manier.	●	●	●	●
	Waar mogelijk volgen wij advies van de taalambassadeurs van Stichting Lezen en Schrijven. Zo wordt onze berichtgeving beter leesbaar en makkelijker te begrijpen.	●	●	●	●
	Indien noodzakelijk communiceren we in een andere taal dan het Nederlands.	●	●	●	●
	We blijven op de hoogte van toegankelijkheidseisen en voeren deze zo goed als mogelijk door op de website.	●	●	●	●
2.10.2	Ontwikkelingen	2024	2025	2026	2027
	‘Integreren van een inclusieve en begrijpelijke taal in de haarvaten van de organisatie, bijvoorbeeld door het opstellen en (intern) verspreiden van een ‘schrijfwijzer inclusieve taal’, de inzet van taalambassadeurs of interne cursussen.	■	●	●	●
	Opstellen van een plan van aanpak voor de verbetering van de digitale toegankelijkheid van de gemeente in lijn met het VN-verdrag (2006) en de verwachte Europese richtlijn (2025): de ‘European Accessibility Act’ (EAA).	■	■	●	●
	Het ontwikkelen van een gedragscode voor gelijke behandeling bij informatie gestuurd werken.	■	■	●	●
	Vertaalknop verder uitrollen over de verschillende webpagina’s van de gemeentelijke website en waar nodig verbeteren.	■	■	●	●

Legenda

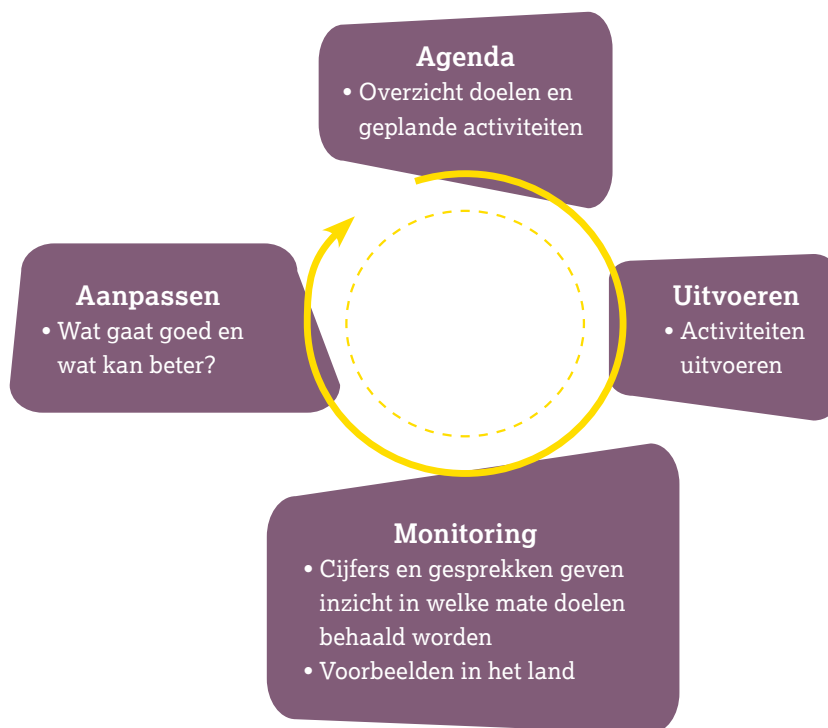
- = structureel
- = wordt vernieuwd/
geactualiseerd
- ▲ = incidentele actie

3 Hoe nu verder

De agenda biedt een basis om structureel te werken aan mogelijkheden waardoor iedereen mee kan doen in de samenleving. Het overzicht in activiteiten van het college maakt gesprekken mogelijk over het verbeteren of aanscherpen van die activiteiten. Hiervoor volgen we de ‘plan-do-check-act-cyclus’ (zie figuur 3).

De agenda is een hulpmiddel om doelen te bereiken. Hier ligt een taak voor de regievoerder inclusie, die de uitvoeringsplannen monitort en het thema inclusie onder de aandacht brengt en structureel op de agenda houdt. Beleid, doelen en activiteiten zijn domeinoverstijgend belegd bij diverse afdelingen binnen de organisatie. De regievoerder voert gesprekken met de verschillende afdelingen over de voortgang en resultaten van de activiteiten. Dit stimuleert uitvoering van de activiteiten, evenals ontwikkeling en bijstelling van aanpak en beleid. Waar nodig bespreekt de regievoerder deze voortgang met het college, evenals de landelijke ontwikkelingen die het inclusie- en antidiscriminatiebeleid beïnvloeden.

We willen beter sturen op het terugdringen van discriminatie en het bevorderen van gelijkheid. Inzicht in de voortgang van de uitvoering en doelrealisatie om waar nodig te kunnen bijsturen is hierbij belangrijk. Daarom werken wij eraan om de uitkomsten van ons inclusie- en antidiscriminatiebeleid beter inzichtelijk te maken. Dit doen we samen met onder andere het kenniscentrum. We maken hierbij gebruik van bestaande monitoren, die in het algemeen iets

zeggen over discriminatiebeleving in Schiedam en hoe vaak discriminatie voorkomt: Staat van de stad, Monitor leefbaarheid en veiligheid, jeugdmonitor en de jaarlijkse monitor discriminatie van RADAR. Ook gebruiken we de Monitor samenleven (najaar 2024) met specifieke indicatoren gericht op discriminatie en inclusie. Voor het verder ontwikkelen van ons inclusie- en antidiscriminatiebeleid zullen we ook gebruikmaken van bestaand onderzoek en ervaringen van andere gemeenten.

Kanttekening hierbij is dat het ingewikkeld is om resultaten van inclusie- en antidiscriminatiebeleid meetbaar te maken. Het effect van het beleid van de gemeente op het gebied van anti-discriminatie en inclusie kan namelijk niet los worden gezien van andere maatschappelijke en politieke veranderingen. Daardoor is het lastig om precies vast te stellen welke impact dit specifieke gemeentelijke beleid heeft.

Samen met inwoners en partners werken we voortdurend aan een inclusieve stad en geven we verder vorm aan het inclusie- en antidiscriminatiebeleid. “Niets over ons, zonder ons.” We willen niet over inwoners praten, maar met inwoners. Deze samenwerking krijgt een belangrijke plek in de uitvoering, die nader geconcretiseerd wordt.

Figuur 3: plan-do-check-act-cyclus voor deze agenda

4 Financiën

Deze agenda bevat een overzicht van activiteiten die al uitgevoerd worden en die ontwikkeld worden. De meeste activiteiten worden betaald uit reeds beschikbare budgetten. Dat zijn vaak budgetten die niet specifiek voor inclusie bestemd zijn, maar daar (indirect) wel aan bijdragen. Deze paragraaf maakt daarom alleen inzichtelijk welk budget beschikbaar is voor activiteiten uit deze agenda en die nodig zijn als impuls of (tijdelijk) aanvullende inzet om de ambities te realiseren. Daarmee biedt deze paragraaf onderbouwing voor de in de begroting specifiek beschikbaar gestelde budgetten.

Voorbeeld

Bezoekers van ontmoetingsactiviteiten hebben verschillende achtergronden. Om onderlinge relaties te versterken kunnen bezoekers gestimuleerd worden om met elkaar in gesprek gaan. Bijvoorbeeld over hun achtergrond. Door middel van ontmoeting kunnen verschillende doelen bereikt worden. De kosten van de ontmoetingsactiviteiten worden niet verdeeld naar verschillende doelen.

4.1 Beschikbaar budget in begroting

Sinds 2023 bevat de begroting extra middelen om de ambities op inclusie en anti-discriminatie te realiseren. In 2023 ging het om totaal € 200.000. Dit is opgesplitst in € 100.000 voor regievoering en € 100.000 als startbudget. Vanaf de begroting 2024 is regievoering structureel onderdeel van de staat B (begroting voor personele kosten) en niet meer van de exploitatie. Met de jaarrekening 2023 is € 70.000 van het startbudget overgeheveld naar 2024. Verder is er in de begroting 2024 extra incidenteel budget beschikbaar gesteld voor activiteiten uit deze agenda. Het gaat daarbij om € 200.000 in 2024 en 2025. Daarnaast is er structureel geld in de begroting beschikbaar. Onderstaande tabel bevat een overzicht van budgetten die in de huidige begroting beschikbaar zijn.

4.1.1 Beschikbaar budget in €	2024	2025	2026	2027	2028
Uitvoeringsbudget	€ 250.000	€ 250.000	€ 50.000	€ 149.000	€ 149.000
Budgetoverheveling voorgaand jaar	€ 70.000				
Indexatie	€ 3.100	€ 3.100	€ 3.100	€ 3.100	€ 3.100
TOTAAL	€ 323.100	€ 253.100	€ 53.100	€ 152.100	€ 152.100

Bij de besluitvorming over de begroting 2024 konden structurele uitgaven in het kader van de agenda Samenleven in een kleurrijk Schiedam, nog niet onderbouwd worden. Daarom is destijds incidenteel budget beschikbaar gesteld voor 2024 en 2025. Afhankelijk van de plannen in de agenda Samenleven in een kleurrijk Schiedam en de financiële positie van de gemeente, kan de gemeenteraad op een later moment besluiten om structurele budgetten bij te stellen.

4.2 Kostenraming (aanvullende) inzet

Onderstaande tabel bevat een overzicht van de benodigde kosten om de (aanvullende) inzet uit deze agenda te kunnen realiseren. Daarbij hanteren we het uitgangspunt om zoveel mogelijk activiteiten binnen reguliere budgetten uit te voeren. In het geval van nieuwe initiatieven of impulsen voor structurele inzet, wordt het specifieke budget aangewend voor de (aanvullende) inzet op activiteiten uit/voor deze agenda. In de onderstaande tabel staan alleen die kosten geraamd.

4.2.1	Benodigd budget in € per thema	2024	2025	2026	2027	2028
	Actieplan Aanpak Discriminatie	€ 60.000	€ 60.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
	Koloniaal en slavernijverleden	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 15.000	€ 15.000
	Regenbooggemeente	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
	Gemeente als inclusieve organisatie en werkgever	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
	Inclusief onderwijs	€ 5.000	€ 5.000	€ -	€ -	€ -
	Kunst en Cultuur	€ 5.000	€ 5.000	€ -	€ -	€ -
	Inclusief sporten en bewegen	€ 5.000	€ 5.000	€ -	€ -	€ -
	Zorg en Welzijn	€ 15.000	€ 15.000	€ -	€ -	€ -
	Toegankelijkheid	€ 15.000	€ 15.000	€ -	€ -	€ -
	Toegankelijke communicatie vanuit gemeente	€ 40.000	€ 40.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
	Agenda Samenleven (algemeen)	€ 50.000	€ 50.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
	TOTAAL	€323.100	€ 255.000	€ 105.000	€ 100.000	€ 100.000

Bijlage 1

Uitkomsten Stadsgesprekken (in voortraject)

Deze bijlage gaat in op de inzet van het participatieproces en het vervolg daarop. Ook zijn de uitkomsten van de bijeenkomsten hierin opgenomen, met uitzondering van de reactie van de participatieraad sociaal domein en de Schiedamse gemeenteraad op dit plan in concept.

Inzet participatieproces en vervolg

Naast een inventarisatie van informatie en suggesties voor deze agenda bij de diverse afdelingen van de gemeente zijn er ook gesprekken gevoerd met bewoners en samenwerkingspartners, waaronder maatschappelijke organisaties, bedrijven en onderwijsinstellingen. Hun inbreng vinden wij belangrijk. Daarom werd er voldoende tijd ingeruimd om te luisteren en vragen te stellen, zoals: hoe moet de gemeente er uit komen te zien om inclusief te zijn, wat is daarvoor nodig, van welke goede voorbeelden kan geleerd worden en welke knelpunten kunnen er spelen?

Ook nu deze agenda er ligt, blijven we graag met de stad in gesprek. Hoe we dat gaan doen, wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2025 met de stad gecommuniceerd. We blijven in elk geval in contact met de maatschappelijke organisaties, bedrijven, onderwijsinstellingen en bewoners die bij de stadsgesprekken betrokken waren. Hierna en op de volgende pagina is deze input verwerkt.

Verzamelde signalen en suggesties van samenwerkingspartners

Op een bijeenkomst met samenwerkingspartners werd door een workshop onder begeleiding van RADAR aandacht gevraagd voor deze agenda en ruimte geboden voor meningen en visies. In de gesprekken werd het gezamenlijke belang van het uitbannen van discriminatie en uitsluiting onderschreven, waaronder het toegankelijk(er) maken van de stad voor mensen met een beperking. Daarbij werd het zo vroeg mogelijk kijken naar het creëren van gelijke kansen bij opvoeding en ontwikkeling - en daarbij ouders te betrekken - van belang geacht. Ook wordt een grote waarde gehecht aan ontmoeten, kennismaken, bruggen bouwen en informatie delen.

Verder kwamen er vooral onderwerpen naar voren die betrekking hadden op brede maatschappelijke kwesties. Zo werd bij de vraag waar we samen willen staan over vijf jaar niet alleen gesproken over een stad zonder discriminatie, maar ook aan het autoluw maken van de stad ter bevordering van de toegankelijkheid van mensen met een visuele beperking, een eigen plek voor de jeugd en het kosteloos maken van sporten, OV en andere voorzieningen. De uitgewisselde ideeën over

en visies op de toekomst van een inclusief Schiedam worden meegenomen in vervolggesprekken.

Tot slot zijn er een aantal concrete afspraken gemaakt tussen partners onderling om gerichte acties op te gaan pakken. Zo is er afgesproken dat zij elkaar zullen opzoeken om gezamenlijke activiteiten te organiseren in alle wijken van Schiedam (bijvoorbeeld in de Week van Geluk en bij de viering van Schiedam 750). Ook werd de wens uitgesproken om met elkaar het DNA van Schiedam verder te ontdekken en vast te stellen.

Verzamelde signalen en suggesties van bewoners

De gesprekken met bewoners vonden plaats op twee momenten in april 2024. De groepsomvang was beperkt, wat maakte dat de deelnemers met verschillende ervaringen en achtergronden voldoende ruimte hadden om wensen en knelpunten te uiten. In het onderstaande wordt nader ingegaan op wat door inwoners naar voren is gebracht. Daarbij wordt aangegeven welke aandachtspunten in de huidige agenda zijn meegenomen en welke daar (nog) niet in thuishoren. Op de volgende pagina is de opgehaalde input van bewoners verwerkt en is aangegeven hoe daar vervolg op is of (nog) wordt gegeven.

Onderwerp	Meegenomen in agenda Samenleven in een kleurrijk Schiedam onder:	Wordt opgepakt door beleids-terrein(en)	Vergt nog afstemming of onderzoek	Geparkeerd (rijksbeleid)
Belang van voorlichting en communicatie.	2.10			
Vergroten bereik door mond op mond reclame, zichtbaarheid in winkels.			●	
Terugkoppeling op inbreng of meldingen van bewoners geven.		●		
Verbeteren toegankelijkheid website.	2.10			
B1 hanteren voor laaggeletterden.	2.10			
Aandacht voor dak- en thuislozenproblematiek.				●
Wijkondersteuning; meer mensen opzoeken en diensten aanbieden.		●		
Aandacht voor ondervertegenwoordigde groepen die nog niet bereikt zijn.	2.8			
Hoe kan je ervoor zorgen dat je minder met jezelf en meer met anderen bezig bent?			●	
Toegankelijkheid gebouwen voor personen met verschillende beperkingen.	2.9			
'Niets over ons, zonder ons" bij het schouwen van ruimten op toegankelijkheid.	2.9			
Meer aandacht voor toegankelijkheid van toiletten (sportverenigingen).				●
Aandacht voor discriminatie in combinatie met armoede en woningnood.	2.1; 2.5			
Tolerantie en respect bevorderen door middel van cursussen bij werkgevers.	2.4		●	
Maak viering 'Schiedam 750 jaar' (stadsrechten) in 2025 cultureel divers.		●		
Meedenken en betrokkenheid van bewoners koesteren.	Meegenomen in procesgang	●	●	

Colofon

Samenleven in een Kleurrijk Schiedam

is een uitgave van:

De gemeente Schiedam,
Sociaal Domein

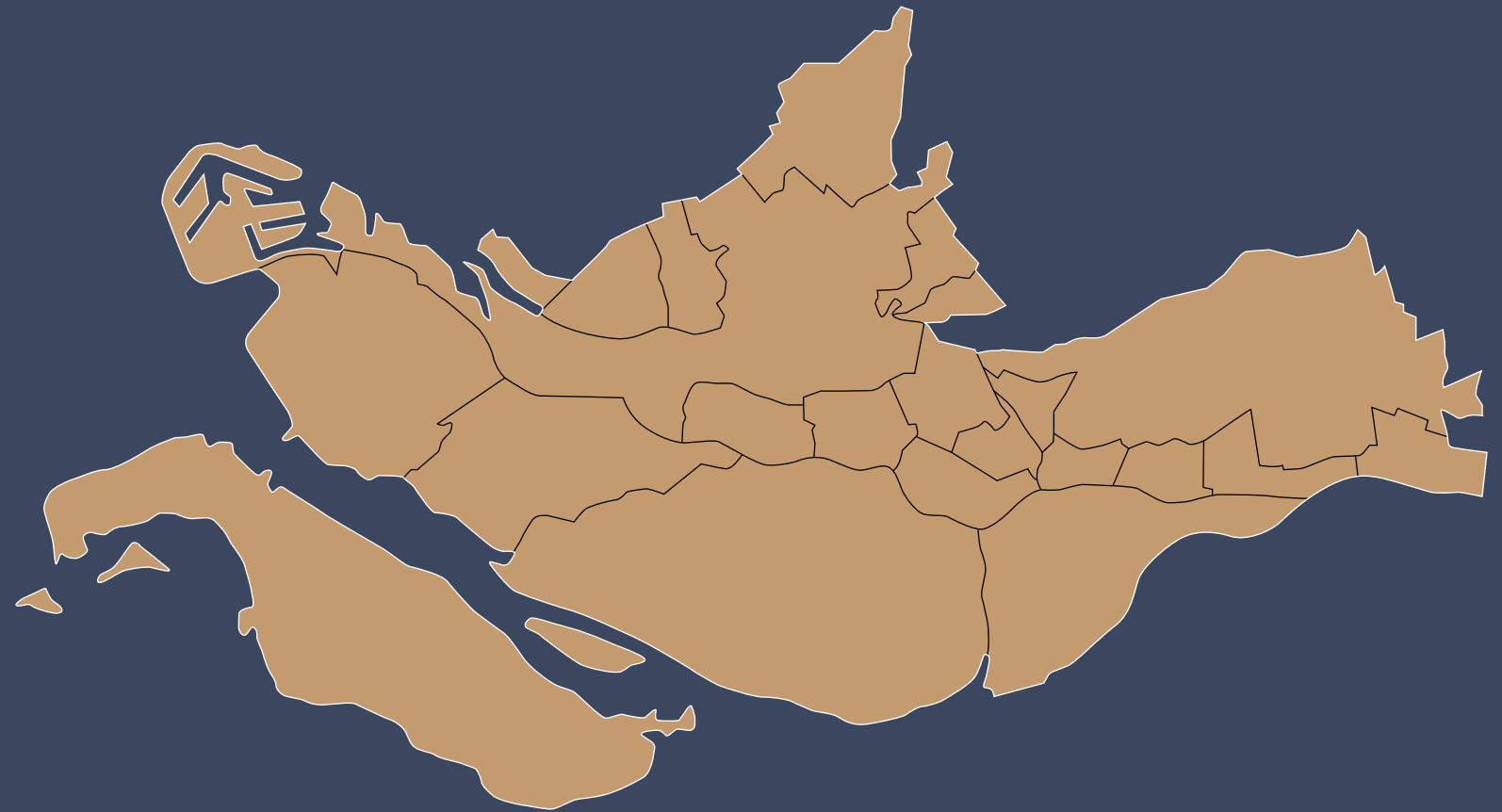
Vormgeving:
b creative agency

November 2024

REGISTRATIE

DISCRIMINATIE 2023

GEMEENTEN EN BASISTEAMS POLITIE-EENHEID ROTTERDAM

ADV

	2022	2022	2023	2023
Meldingen door inwoner van de gemeente*	35	0,44%**	36	0,45%**
Meldingen over voorval in de gemeente*	24	0,30%**	28	0,35%**

POLITIE

	2022	2022	2023	2023
	AANTAL	%**	AANTAL	%**
Discriminatie-incidenten	50	0,63%**	48	0,60%**

DISCRIMINATIEGROND	2022		2023	
	INWONER	VOORVAL	INWONER	VOORVAL
Antisemitisme	0	0	0	0
Arbeidscontract	1	1	0	0
Arbeidsduur	0	0	0	0
Burgerlijke staat	0	0	0	0
Geslacht	3	2	3	1
Godsdienst***	3 (3)	0 (0)	4 (4)	2 (2)
Handicap/chronische ziekte	4	4	3	2
Herkomst, huidskleur	14	10	25	19
Leeftijd	1	0	2	1
Levensovertuiging	0	0	0	0
Nationaliteit	2	1	0	0
Politieke gezindheid	0	0	0	0
Seksuele gerichtheid	5	6	2	4
Niet-wettelijke gronden	3	2	3	2
Onbekend	1	0	0	0

MAATSCHAPPELIJK TERREIN	2022		2023	
	INWONER	VOORVAL	INWONER	VOORVAL
Arbeidsmarkt	8	5	8	5
Buurt/wijk	8	8	3	4
Collectieve voorzieningen	4	3	1	2
Commerciële dienstverlening	4	2	5	5
Horeca/amusement	0	0	3	2
Huisvesting	1	1	2	2
Media en reclame	0	0	1	0
Onderwijs	3	1	2	1
Openbare ruimte	2	2	3	3
Politie/OM	3	2	0	0
Privésfeer	0	0	2	1
Publieke/politieke opinie	0	0	2	0
Sport en recreatie	1	0	2	2
Overig	0	0	1	1
Onbekend	1	0	1	0

DISCRIMINATIEGROND	2022	2023
	AANTAL	AANTAL
Antisemitisme	3	2
Geslacht	1	0
Godsdienst	2	4
Handicap	1	2
Herkomst, huidskleur	19	32
Levensovertuiging	0	0
Seksuele gerichtheid	17	5
Onbekend/overig	7	3

WIJZE VAN DISCRIMINATIE	2022	2023
	AANTAL	AANTAL
Bedreiging	5	6
Bekladding	2	1
Bespugen	0	0
Geweld	0	0
Geweld i.c.m. uitlating	10	3
Pesterij	0	0
Uitlating	29	35
Vernieling	1	2
Weigering	0	0
Onbekend/overig	3	1

WIJZE VAN DISCRIMINATIE	2022		2023	
	INWONER	VOORVAL	INWONER	VOORVAL
Bedreiging	3	2	4	4
Geweld	1	2	1	0
Omstreden behandeling	14	8	13	11
Vijandige bejegening	18	15	23	15
Overig	1	1	1	1
Onbekend/n.v.t.	1	0	0	0

KLACHTBEHANDELING	2022	2023
	INWONER	INWONER
Alleen registratie	13	8
Advies/informatie	22	28
Beïnvloeding beleid	0	0
Bemiddeling	2	1
Bijstaan in procedures	0	2
Doorverwijzing	2	2
Eigen onderzoek Meldpunt	0	0
Overig	0	0

NOTEN
*Meldingen door een inwoner hebben niet automatisch betrekking op een voorval in de gemeente. Meldingen over een voorval in de gemeente kunnen gedaan zijn door een inwoner, maar ook door een niet-inwoner. Er kan een overlap tussen deze twee getallen zijn.
**Meldingen per 1000 inwoners
***Waarvan tegen moslims ()

